

Rozporządzenie Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości

z dnia 11 marca 1923 r.

w przedmiocie regulowania obrotu dewizami i walutami zagranicznymi.

W wykonaniu ustawy z dnia 2 marca 1923 r. (Dz. U. R. P. № 25 poz. 154) zarządza się co następuje:

§ 1. Waluty zagraniczne i dewizy wolno posiadać jedynie tym osobom fizycznym i prawnym, które nabyły je albo bezpośrednio z zagranicy w sposób legalny, albo w kraju od instytucji, upoważnionych przez Ministra Skarbu do transakcji obcemi walutami.

§ 2. Zakup dla celów odsprzedaży walut zagranicznych i dewiz — jako to: banknotów, czeków, przekazów, weksli, akredytyw i wszelkiego rodzaju pozostałości rachunkowych w walutach zagranicznych — oraz sprzedaż tychże, dozwolona jest wyłącznie instytucjom finansowym, którym Ministerstwo Skarbu udzieli koncesji na dokonywanie tych transakcji. Instytucje te otrzymują nazwę banków dewizowych. Prawo sprzedaży walut i dewiz może być ograniczone do pewnych oddziałów banków dewizowych.

§ 3. Ministerstwo Skarbu, w miarę potrzeby, udzieli i innym instytucjom prawa zakupu walut zagranicznych lecz wyłącznie w celu odsprzedaży tychże bankom dewizowym. Instytucje takie otrzymują nazwę komisjonerów dewizowych.

§ 4. W poszczególnych wypadkach Minister Skarbu może zezwalać firmom handlowym i instytucjom finansowym na dokonywanie transakcji, które w myśl niniejszego rozporządzenia zastrzeżone są wyłącznie dla banków dewizowych.

§ 5. Bankom dewizowym wolno dokonywać sprzedaży walut zagranicznych i dewiz osobom i firmom prywatnym wyłącznie dla celów następujących:

- a) na pokrycie zobowiązań zagranicznych, wynikających z legalnego przywozu towarów; dowody, na podstawie których waluta zostanie sprzedana, winny być w oryginale złożone bankowi; w razie potrzeby oryginalne dowody mogą być przez bank z powrotem wydane pod warunkiem zaopatrzenia oryginału adnotacją, wskazującą sumę sprzedanej waluty oraz pod warunkiem zachowania przez bank uwierzytelnionego odpisu tych dokumentów;
- b) na uskutecznienie zaliczek na zapłatę za legalnie sprowadzone towary;
- c) na pokrycie kosztów ekspedycji i transportu towarów;
- d) na spłatę długów zagranicznych, powstałych z przyczyn gospodarczo uzasadnionych;
- e) na zapłatę premii asekuracyjnych zagranicą, o ile wynikają one z legalnych umów asekuracyjnych i reasekuracyjnych;
- f) na kosztą podróży — do równowartości 1.000 fr. szwajc. jednorazowo na osobę, za specjalną adnotacją na paszporcie zagranicznym. W razie wyjazdu na obszar W. M. Gdańska — nie wyżej równowartości 250 fr. szwajc. jednorazowo z adnotacją na dowodzie osobistym; w ostatnim wypadku ogólna suma walut kupionych w ciągu miesiąca, nie może przenosić sumy 1.000 fr. szwajc.;
- g) na kosztą utrzymania zagranicą, o ile pobyt tam jest usprawiedliwiony, do równowartości 1.000 fr. szwajc. miesięcznie na rodzinę;
- h) na utrzymanie zagranicą biur przedsiębiorstw krajowych, o ile działalność ich tam jest uzasadniona z punktu widzenia interesów państwowo-gospodarczych;
- i) na wszelkie inne cele gospodarczo uzasadnione, o ile suma nie przewyższa równowartości 1.000 fr. szwajc.

Dla sum wyższych wymagane jest uzyskanie uprzedniego zezwolenia Ministra Skarbu, względnie organów przezeń wyznaczonych. Udzielanie kredytów zabezpieczonych walutami zagranicznymi jest niedozwolone. W wyjątkowych wypadkach może Ministerstwo Skarbu udzielać bankom dewizowym zezwolenia na takie operacje.

§ 6. Osobom i firmom prywatnym wolno nabywać potrzebne im sumy w walutach zagranicznych jedynie w bankach dewizowych. Sprzedawać posiadane waluty zagraniczne i dewizy mogą osoby i firmy prywatne tylko bankom lub komisjonerom dewizowym.

Nabywca sum w walutach zagranicznych obowiązany jest na każde żądanie Ministerstwa Skarbu, lub jego organów, przedstawić dla kontroli wszystkie dowody, na zasadzie których sumy powyższe zostały przez niego w banku dewizowym uzyskane.

§ 7. Wywóz walut zagranicznych i dewiz dozwolony jest bez uzyskania specjalnego zezwolenia do wysokości 1000 fr. szwajc. lub równowartości w innych walutach. Dla wywozu sum do wysokości 3.000 fr. szwajc. lub równowartości w innych walutach, wymagane jest zezwolenie Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej lub jednego z jej oddziałów. Zezwoleń na wywóz sum wyższych udziela Minister Skarbu lub wyznaczone przezeń organy.

§ 8. Wywóz marek polskich w gotowiznie, w czekach, przekazach i wszelkich zobowiązaniach dozwolony jest bez specjalnego zezwolenia do wysokości marek polskich 500.000. Pozwoleń na wywóz marek polskich ponad 500.000 — udziela Minister Skarbu względnie wyznaczone przezeń organy.

§ 9. Wywóz zagranicę papierów procentowych i dywidendowych oraz sprzedaż ich i zastaw osobom i firmom, mającym siedzibę zagranicą, wymaga zezwolenia Ministra Skarbu. Zezwolenie takie może być udzielone również generalnie odnośnie do pewnego gatunku papierów, względnie pewnej instytucji.

§ 10. Sprzedaż zagranicę wypłat na Polskę dozwolona jest tylko bankom dewizowym, które obowiązane są o dokonaniu każdej transakcji zawiadomić Ministerstwo Skarbu, względnie organa przezeń wyznaczone. Natomiast dokonywanie transakcji tego rodzaju przez inne firmy dozwolone jest wyłącznie za uprzednim każdorazowym zezwoleniem Ministra Skarbu.

§ 11. Dokonywanie wpłat w markach polskich na rachunki zagraniczne z polecenia osób i firm, mających siedzibę w Polsce, jak również przelew sum z rachunków krajowych na rachunki zagraniczne, może być uskuteczniane tylko w bankach dewizowych i winno być uzasadnione transakcjami z zagranicą, wyszczególnionymi w punktach: a), b), c), d), e), g),

h), art. 5. Jeżeli przez przyjęcie wpłaty na rachunek zagraniczny od osoby lub firmy krajowej odbywa się zapłata należności, wyrażonej w walucie zagranicznej, bank może wpłatę taką przyjąć, o ile z przedstawionych dowodów wynika, że marki polskie w dniu przyjęcia wpłaty oddawane są zagranicą po kursie nie niższym od rynkowego. O każdej wpłacie takiego rodzaju instytucja odnośna winna zawiadomić Ministerstwo Skarbu lub organa przez nie wyznaczone.

§ 12. Banki dewizowe i komisjonerzy dewizowi winni w swej działalności ściśle stosować się do instrukcji, wydanych w ramach niniejszego rozporządzenia przez Ministra Skarbu, jak również prowadzić rejestry dokonanych transakcji walutami zagranicznymi i dewizami, tudzież obrachunku na rachunkach zagranicznych wedle wzorów, ustalonych przez Ministerstwo Skarbu. Instytucje te obowiązane są na żądanie Ministerstwa Skarbu, względnie jego organów, dostarczyć wszelkich danych i wyjaśnień, związanych z transakcjami walutowymi, jakoteż sprzedażą marek polskich zagranicą.

§ 13. Wszelkie wypłaty, dysponowane z zagranicy, mogą być dokonywane jedynie w markach polskich. Wypłaty w walutach obcych dopuszczalne są jedynie za zezwoleniem Ministra Skarbu.

§ 14. Posiadanie rachunków w walutach obcych jest dozwolone jedynie w bankach dewizowych. Dokonywanie z tych rachunków wypłat w kraju może nastąpić tylko w markach polskich po kursie dnia wypłaty.

§ 15. Bank dewizowy, względnie komisjoner dewizowy, może być decyzją Ministerstwa Skarbu pozbawiony prawa dokonywania wszelkich transakcji walutami zagranicznymi i dewizami.

§ 16. Przepisy niniejszego rozporządzenia nie dotyczą wszelkich pieniędzy rosyjskich i ukraińskich oraz nie przewidują ograniczeń co do handlu zagranicznymi monetami kruszcowymi wewnątrz kraju. Co do wywozu monet kruszczowych obowiązują postanowienia ustawy z dnia 15. VII. 1920 r. (Dz. U. R. P. № 62, poz. 404).

§ 17. Przekroczenie powyższych przepisów (niezależnie od skutków wskazanych w § 15) pociąga kary przewidziane w ustawie z dnia 2 marca 1923 r. (Dz. U. R. P. № 25 poz. 154).

§ 18. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

§ 19. Dla górnośląskiej części Województwa Śląskiego wydane zostaną osobne przepisy.

Minister Skarbu: *W. Grabski*

Minister Sprawiedliwości: *W. Makowski*